

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Nadejda Toma,

judecătorii – Constantin Alerguș, Boico Victor,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de adjunctul procurorului-șef al procuraturii de circumscripție Chișinău, Vasile Bolduratu și avocatul Căpățînă Ion în numele inculpaților Motoc Lilia, Motoc Timur și Motoc Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Motoc Lilia XXXX,

născută la xxxx, originară și domiciliată în r-nul Xxxx, s. Xxxx,

Motoc Oleg XXXX,

născut la xxxx, originar din r-nul Xxxx, s.Xxxx, domiciliat în r-nul Xxxx, s. Xxxx,

și

Motoc Timur XXXX,

născut la xxxx, originar din r-nul Xxxx, s.Xxxx, domiciliat în r-nul Xxxx, s. Xxxx.

Date referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 18.03.2016 – până la 11.04.2017 (instanța de fond);*
- 2. de la 11.05.2017 – până la 14.11.2017 (instanța de apel);*
- 3. de la 16.03.2018 – până la 06.06.2018 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 11 aprilie 2017, au fost condamnați:

- *Motoc Lilia* în baza art. 165 alin.(1) lit. b),c) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita orice activitate de angajare a persoanelor la muncă peste hotare, pe un termen de 2 ani.

- *Motoc Timur* în baza art. 165¹ alin.(1) Cod penal, la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probă de 2 ani.

Totodată, Motoc Oleg a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

S-a dispus încasarea în mod solidar de la Motoc Lilia și Motoc Timur în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 169, 22 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Motoc Lilia în vara anului 2012, în s. Xxxx, r-nul Xxxx, în scop de profit, intenționat, urmărind scopul exploatării pentru cerșetorie, prin înșelăciune manifestată prin promisiunea obținerii unor venituri în proporții mari din contul practicării cerșetoriei în or. Xxxx, Xxxx, precum și prin abuz de poziție de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale (starea socială, materială și familiară grea, și lipsa surselor financiare de întreținere), la recutat pe cet. Xxxx, cu consimțământul acestuia.

În continuare, Motoc Lilia, întru realizarea scopului infracțional de exploatare în cerșetorie a lui Xxxx, i-a perfectat din cont propriu pașaport pe numele acestuia și la data de 15 august 2012, l-a transportat în or.Xxxx, Xxxx.

Ajungând în țara de destinație, Motoc L., cu scopul privării victimei Xxxx de posibilitatea de a reveni în Republica Moldova, i-au confiscat acestuia pașaportul național, apoi deținând controlul asupra acestuia care era în stare de vulnerabilitate determinată de aflarea într-o țară străină, de lipsa de acte de identitate și de mijloace financiare strict necesare pentru supraviețuire, l-a adăpostit într-un local nestabil din or. Xxxx, Xxxx, unde l-au impus să cerșească pe străzile or. Xxxx până la data de 30.12.2012.

Ulterior, în perioada lunii iunie 2013, Motoc Lilia, continuându-și intențiile infracționale de exploatare în cerșetorie a lui Xxxx, l-a transportat pe ultimul în or. Xxxx, Xxxx, adăpostind-ul într-un local nestabil din acel oraș, unde i-a confiscat pașaportul național, după care deținând controlul asupra victimei care era în stare de vulnerabilitate determinată de aflarea într-o țară străină, de lipsa de acte de identitate și de mijloace financiare strict necesare pentru supraviețuire, prin amenințare cu aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, l-a impus să cerșească pe străzile or. Xxxx până în luna februarie 2014, când acțiunile prejudiciabile au fost curmate de către colaboratorii de poliție ai Xxxx.

Motoc Oleg, a fost învinuit de faptul că, în vara anului 2012, aflându-se pe teritoriul r-lui Xxxx, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu Motoc Lilia, Motoc Timur și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, în scop de profit, intenționat, urmărind scopul exploatării pentru cerșetorie, prin înșelăciune manifestată prin promisiunea obținerii unor venituri în proporții

mari din contul practicării cerșetoriei în or.Xxxx, Xxxx, precum și prin abuz de poziție de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale (starea socială, materială și familială grea, și lipsa surselor financiare de întreținere), la recrutat pe cet.Xxxx, cu consimțământul acestuia.

În continuare, acțiunile infracționale au fost preluate de către Motoc Lilia, care acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu Motoc Oleg, Motoc Timur și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, întru realizarea scopului infracțional comun de exploatare în cerșetorie a victimei Xxxx, i-a perfectat din cont propriu pașaport pe numele acestuia și la data de 15.08.2012, l-a transportat în or. Xxxx, Xxxx.

Ajungând în țara de destinație, Motoc Lilia, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu Motoc Oleg, Motoc Timur și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, cu scopul privării lui Xxxx de posibilitatea de a reveni în Republica Moldova, i-au confiscat ultimului pașaportul național, deținând controlul asupra lui, care era în stare de vulnerabilitate determinată de aflarea într-o țară străină, de lipsa de acte de identitate și de mijloace financiare strict necesare pentru supraviețuire, l-au adăpostit-o într-un local nestabil din or. Xxxx, Xxxx, unde prin amenințare cu aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, l-au impus să cerșească pe străzile or. Xxxx, până la data de 30.12.2012.

Motoc Timur a fost învinuit că, în vara anului 2012, Motoc Oleg aflându-se pe teritoriul r-lui Xxxx, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu Motoc Lilia și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, în scop de profit, intenționat, urmărind scopul exploatării pentru cerșetorie, prin înșelăciune manifestată prin promisiunea obținerii unor venituri în proporții mari din contul practicării cerșetoriei în or. Xxxx, Xxxx, precum și prin abuz de poziție de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale (starea socială, materială și familială grea, și lipsa surselor financiare de întreținere), la recrutat pe cet. Xxxx, cu consimțământul acestuia.

În continuare, acțiunile infracționale au fost preluate de către Motoc Lilia, care acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu soțul său Motoc Timur și Motoc Oleg, întru realizarea scopului infracțional comun de exploatare în cerșetorie a victimei Xxxx, i-a perfectat din cont propriu pașaport pe numele acestuia și la data de 15.08.2012, l-a transportat în or. Xxxx, Xxxx.

Ajungând în țara de destinație, Motoc Lilia, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu soțul său Motoc Timur, Motoc Oleg și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, cu scopul privării victimei Xxxx de posibilitatea de a reveni în R.Moldova, i-au confiscat acestuia pașaportul național, deținând controlul asupra victimei care era în stare de vulnerabilitate

determinată de aflarea într-o țară străină, de lipsa de acte de identitate și de mijloace financiare strict necesare pentru supraviețuire, l-au adăpostit-o într-un local nestabil din or. Xxxx, Xxxx, unde prin amenințare cu aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, l-au impus să cerșească pe străzile or. Xxxx, Xxxx, până la data de 30.12.2012.

Ulterior, în perioada lunii iunie 2013, Motoc Lilia, continuându-și intențiile infracționale de exploatare în cerșetorie a lui Sobolev A., acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu soțul său Motoc Timur, l-a transportat pe Xxxx în or. Xxxx, Xxxx, adăpostind-ul într-un local nestabil din oraș, unde i-au confiscat acestuia pașaportul național, deținând controlul asupra lui care era în stare de vulnerabilitate determinată de aflarea într-o țară străină, de lipsa de acte de identitate și de mijloace financiare strict necesare pentru supraviețuire, prin amenințare cu aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, l-au impus să cerșească pe străzile or. Xxxx până în luna februarie 2014, când acțiunile prejudiciabile au fost curmate de către colaboratorii de poliție ai F. Ruse.

Potrivit rechizitoriului Motoc Lilia, Motoc Oleg și Motoc Timur au fost puși sub învinuire în baza art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal, însă instanța de fond a reținut de a reîncadra acțiunile lui Motoc L. la art. 165 alin.(1) lit.b),c) Cod penal - *traficul de ființe umane, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, pentru cerșetorie, săvârșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate*, ale lui Motoc T. în baza art. 165¹ alin.(1) CP – *utilizarea produselor sau serviciilor care constituie rezultatul exploatării în infracțiunile de trafic de ființe umane, prestate de o persoană despre care beneficiarul știe că este victima acestei infracțiuni dacă această faptă nu întrunește elementele traficului de ființe umane*, precum și a constatat că vinovăția lui Motoc O. nu a fost demonstrată, astfel fiind achitat pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul și avocatul Căpățînă I. în numele inculpaților Motoc L., Motoc T., care au solicitat:

- procurorul, casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a lui Motoc L., Motoc O. și Motoc T. în baza învinuirii aduse în baza art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal, la 8 ani închisoare, fiecare, cu privarea de dreptul de a exercita orice activitate de angajare a persoanelor la muncă peste hotare, pe un termen de 3 ani, fiecare. Totodată, să fie admisă acțiunea civilă privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 3166,26 lei.

În argumentarea apelului a indicat că vina inculpaților a fost dovedită pe deplin prin probele administrate și apreciate și anume: declarațiile părții vătămate Xxxx, a martorilor Zveaghințev E., Sobolev M., Ghidirim A.,

Bragarenco V., Ceaglei O., precum și probele materiale procesele-verbale de confruntare între partea vătămată cu Motoc O., Motoc L., procesele-verbale de recunoaștere a persoanei după fotografie, procesele-verbale de examinare din 15.04.2015, 18.01.2016, 15.02.2016 și informația de pe saitul www.adevarul.md, în care sunt fotografiile lui Xxxx, care este cu panou cerșind pe teritoriul Federației Ruse, însă instanța de fond nu le-a dat aprecierea corespunzătoare.

- avocatul Căpățînă I. în numele inculpaților Motoc L., Motoc T., casarea sentinței în partea condamnării lui Motoc L., Motoc T. și pronunțarea unei hotărâri de achitare, menționând că sentința este ilegală și neîntemeiată.

La 12 septembrie 2017, avocatul Căpățînă I. a depus apel motivat, indicând că învinuirea adusă este bazată pe probe nefondate și ilegale, care nu indică direct sau indirect la comiterea infracțiunii imputate.

Inculpații pe parcursul examinării cauzei nu și-au recunoscut vina, iar Motoc L. și-a recunoscut-o parțial și anume că a contribuit și a favorizat organizarea cerșitului, fapt de care regret, însă altă ieșire din situația creată nu avea și era extrem de disperată.

Astfel, învinuirea adusă este bazată pe declarații indirecte, pe baza unei anchete jurnalistice care nu a fost probată în instanța de judecată, inclusiv și pe declarațiile părții vătămate care fiind contradictorii și neclare.

Declarațiile victimei nu pot fi puse la baza unei astfel de învinuiri grave, or, personal el fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a relatat că este amator de băuturi alcoolice și a fost de acord să vină în gospodăria lui Motoc L. și Motoc T. ca să locuiască la ei și să aibă grijă de gospodărie și copii în lipsa acestora. La fel, martorii audiați în instanța de judecată care sunt vecinii inculpaților Motoc L. și T., au declarat că îl cunosc pe Xxxx, a locuit mai bine de 9 luni de zile în gospodăria inculpaților, de mai multe ori au avut ocazia să vorbească cu el și nu a observat nimeni care suspectii ca Xxxx să fi fost obijduit sau ofensat. Mai mult acesta era îmbrăcat bine, spălat și hrănit.

Referitor la declarațiile martorului Ceaglei O. care fiind audiată în instanța de judecată a declarat că, articolul scris privitor la traficul victimei Xxxx, este din careva surse nestabilite de organul de urmărire penală și de instanța de judecată care potrivit legii se protejează identitatea lor. Indică apărarea, că motivele de pornire a urmăririi penale sunt bazate pe declarații anonime, declarații ale martorilor, care nu pot fi considerate ca fiind obiective și veridice.

Lipsa faptei infracțiunii se confirmă prin ansamblul de probe, și anume: inexistența cadrului normativ - juridic indicat de procuror în ordonanța de învinuire și în rechizitoriu, iar probele administrate și examinate în cadrul cercetării judecătorești demonstrează că inculpații nu a săvârșit fapta imputată,

inclusiv lipsa legăturii cauzale dintre fapta inculpaților, a circumstanțelor de fapt și de drept și a consecințelor survenite.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de avocatul Capățină Ion în numele inculpaților Motoc L., Motoc T. și ca depus peste termen apelul suplimentar (motivate) al avocatului, admis apelul declarat de procuror, casată sentința contestată și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia.

- Motoc Lilia, Motoc Oleg și Motoc Timur au fost condamnați în baza art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa lui *Motoc L.* de 7 ani 3 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita orice activitate de angajare a persoanelor la munca peste hotare, pe un termen de 3 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis, *Motoc O.* la 7 ani 2 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita orice activitate de angajare a persoanelor la munca peste hotare, pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, *Motoc T.* la 7 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita orice activitate de angajare a persoanelor la munca peste hotare, pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Cerințele procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 3166,26 lei au fost respinse, ca nefondate.

5. Instanța de apel în decizia adoptată a constatat fapta și circumstanțele comiterii infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal și anume a inculpatei *Motoc Lilia* - traficul de ființe umane, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, pentru cerșetorie, săvârșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, de către mai multe persoane, *Motoc Oleg* - traficul de ființe umane, adică recrutarea unei persoane, cu consimțământul acesteia, pentru cerșetorie, săvârșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, de către mai multe persoane, iar *Motoc Timur* - traficul de ființe umane, adică recrutarea și adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, pentru cerșetorie, săvârșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate de către mai multe persoane, invocate în rechizitoriu, concluzionând totodată că, deși inculpații nu și-au recunoscut vina, în comiterea infracțiunii imputate, vinovăția acestora este dovedită prin declarațiile părții vătămate Xxxx, a martorilor Sobolev M., Țîntari E., Ghiuirim A., Bragarenci V., Ghizelia S., Zveaghințev E., Ceaglei O., precum și prin materialele cauzei cercetate în cadrul ședinței instanței de apel.

Instanța de apel a conchis că concluzia primei instanțe privind lipsa elementelor infracțiunii în acțiunile lui *Motoc O.* și de condamnare a lui *Motoc L.*

în baza art. 165 alin.(1) lit.b),c), iar a lui Motoc T. în baza art. 165¹ alin.(1) Cod penal este eronată, or reieșind din probele prezentate de acuzatorul de stat este cert faptul comiterii de către inculpați a traficului de ființe umane în privința lui Sobolev A.

Astfel, s-a stabilit cu certitudine că, partea vătămată a fost recrutată, transportată și adăpostită de inculpați, în scopul cerșetorii prin înșelăciune, abuzându-se de poziția de vulnerabilitate a acestuia, care era într-o situație materială precară și starea sănătății, fiind selectată anume persoana care are o situație precară din punct de vedere a supraviețuirii sociale, acesta nefiind angajat în câmpul muncii, fiind lipsit de resurse sociale și din familie cu situație materială dificilă.

Starea de vulnerabilitate a părții vătămate, precum și faptul că inculpații cunoșteau despre aceasta, a fost probată în ședința de judecată prin declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată.

La fel, instanța a considerat că declarațiile părții vătămate sunt veridice, fiind neschimbate pe tot parcursul urmăririi penale și examinării cauzei, declarații, care se confirmă prin cumulul de probe enunțate.

Prin urmare, instanța a conchis că argumentele apărătorului privind achitarea inculpaților urmează a fi respinse, ca nefondate, deoarece nu au fost confirmate prin careva probe concludente, inclusiv și faptul că partea vătămată era permanent în stare de ebrietate și astfel declarațiile acestuia nu pot fi luate ca veridice și puse la baza sentinței de condamnare.

Partea vătămată Xxxx a depus declarații concludente și pertinente, sub jurământ, fiind preîntâmpinat de răspundere penală în baza art. 312 CP, în cadrul instanței de apel a răspuns la întrebările date de partea acuzării și apărării, deși el este persoană cu dizabilitate severă, fiind paralizat, cu greu se expune și vorbește, însă aceasta nu acționează asupra esenței și conținutului declarațiilor acestuia, care a susținut declarațiile date anterior, inclusiv la urmărirea penală și în instanța de fond, or, careva date, că el este iresponsabil, nu poate da declarații, sau că depozițiile acestuia sunt false lipsesc. Mai mult, declarațiile victimei sunt confirmate și prin celelalte probe, care în cumul dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților, or, aceștia conștientizau că partea vătămată este într-o stare vulnerabilă, prin înșelăciune l-au traficat în scopul exploatarei prin înșelăciune, l-au recrutat, Motoc L. i-a perfectat pașaportul, l-a transportat, mergând împreună cu trenul în or. Moscova, unde împreună cu Motoc T. l-au adăpostit, i-au luat pașaportul și îi luau toți banii primiți de la cerșit.

Astfel, careva dubii privind vinovăția inculpaților instanța de apel nu reține,

constatând că vinovăția lor este dovedită în totalitate.

Referitor la apelul suplimentar (motivată) declarat de avocatul Căpățîna I. instanța a conchis că acesta urmează a fi respins, ca depus peste termen, menționând că, legislația în vigoare nu prevede așa noțiune ca apel motivat, astfel, potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

Din materialele cauzei rezultă că, sentința integrală a fost pronunțată la 11 aprilie 2017, iar avocatul Căpățîna I. a depus apel suplimentar la data de 12.09.2017, peste termenul de lege prevăzut, adică peste aproximativ 5 luni, fapt ce exclude repunerea apelului în termen.

Astfel, se reține că prin întârziere motivată se înțelege, un caz fortuit, un caz de forță majoră, încât situația invocată de apelant să reprezinte în mod efectiv un motiv temeinic de împiedicare a declarării apelului în termenul legal.

Prin urmare, se constată că întârzierea termenului de declarare a apelului suplimentar nu a fost determinată de motive întemeiate, fiind depus după expirarea termenului de 15 zile.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor deosebit de grave, de rolul fiecăruia în comiterea infracțiunii, de persoana celor vinovați care nu au recunoscut vina, au la întreținere copii minori, fără antecedente penale, de lipsa circumstanțelor agravante, constatând că corectarea și reeducare lor este posibilă cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare în limitele sancțiunii prevăzute de art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal.

În ce privește cerința procurorului privind încasarea din contul inculpaților a cheltuielilor judiciare în mărime de 3166,26 lei care constă din salariul procurorului în sumă de 2997 lei, consumabile (hârtie, costul copierii) în sumă de 169,22 lei, instanța de apel le-a respins, ca nefondate, or, procurorului îi este plătit un salariu tarifar, care nu depinde de cantitatea muncii prestate, iar suma de 169,22 lei fiind cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului. Or, potrivit art. 100 alin.(2) Cod de procedură penală și art.6 par.2 CEDO, sarcina probațiunii e pusă în seama organului de urmărire penală, persoana acuzată de un delict beneficiind de „prezumția nevinovăției”, stipulată la art. 8 Cod de procedură penală.

6. Împotriva deciziei nominalizate au declarat recurs ordinar procurorul și avocatul Căpățîna I. în numele inculpaților Motoc L., Motoc O. și Motoc T., care

au solicitat:

- procurorul, invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea respingerii cerinței privind încasarea cheltuielilor de judecată, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, autorul a indicat că instanța de apel nu a luat în considerare faptul că în cadrul examinării cauzei de către stat au fost suportate cheltuieli judiciare în sumă de 3166,26 lei, sumă ce urma să fie încasată de la inculpat în beneficiul statului, conform prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală, iar instanța contrar art. 385 alin.(1) pct.14), 397 pct.5) CPP, nu a dispus acest fapt.

Astfel, legislatorul a expus clar în art. 229 Cod de procedură penală obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat.

- avocatul Căpățînă Ion, invocând temeiurile indicate în art. 427 alin.(1) pct.6),8),9)12) Cod de procedură penală, solicită, casarea hotărârilor judecătorești în latura penală și în partea încasării cheltuielilor de judecată și pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Motoc Oleg și Motoc Timur, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, iar în privința lui Motoc Lilia de recalificat acțiunile din art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal în cele ale art. 302 alin.(1) Cod penal și în baza art.2 al Legii nr.210 de absolvit de pedeapsă în legătură cu amnistia.

Recurentul a menționat că nu este de acord cu faptul că instanța de apel a respins, ca depus peste termen apelul suplimentar, care în viziunea sa temeiurile și obiectul cererii de apel poate fi motivat, suplinind până la finisarea cercetărilor judecătorești și retragerii completului de judecată în camera de deliberare.

Astfel, consider că învinuirea adusă inculpaților este una abstractă, ceea ce înseamnă că organul de urmărire penală și acuzarea au încălcat mai multe drepturi și principii generale, care au menirea să asigure dreptul la un proces echitabil, în sensul art. 6 par.1 din CEDO.

Inculpații pe tot parcursul procesului penal nu și-au recunoscut vina, iar Motoc L. și-a recunoscut parțial și anume că a contribuit și a favorizat la organizarea cerșitului.

Învinuirea este bazată pe probe nefondate și ilegale, care nu indică direct la comiterea infracțiunii incriminate.

Declarațiile părții vătămate Sobolev A. nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare, deoarece el personal a declarat că este amator de băuturi alcoolice și că a fost de acord să vină în gospodăria lui Motoc Lilia și Motoc Timur să locuiască și să aibă grijă de gospodărie.

Referitor la acuzațiile aduse inculpaților și anume a lui Motoc Oleg,

victima a declarat că nu are pretenții față de Motoc Oleg și Motoc Timur, indicând că Motoc O. doar la ajutat să vină până la Ștefan Vodă, deoarece are probleme cu sănătatea și desinestătător îi este dificil.

La fel, consideră că martorul Solomei D. a depus declarații false, inventând un articol și publicat în presă la propria viziune, pentru a trezi interesele publicului asupra articolului dat, fapt care urmau a fi apreciate critic de instanță.

În cadrul ședinței instanței de apel la solicitarea acuzării a fost admis demersul privind audierea martorilor Ceaglei O. și Solomei D. însă din motive necunoscute, nu a fost asigurată prezența lor, deși și apărarea a solicitat prezentarea martorilor dați, instanța a trecut cu vederea fără a se expune asupra acesteia, considerând că a avut loc o abatere de la examinarea cauzei, prin ce s-a încălcat dreptul inculpaților la un process echitabil.

Art. 6 din Codul penal, stabilește că persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru faptele săvârșite de ea și numai în cazul existenței vinovăției.

Nimeni nu poate fi atras la răspundere penală pentru fapta altuia. Învinuirea adusă în rechizitoriu este insuficientă, superficială și dubioasă pentru a permite calificarea faptei inculpaților conform normei penale imputate.

Totodată, a indicat că instanța nu s-a expus asupra tuturor cerințelor înaintate de către apărare și susținute de inculpați, și anume că apărarea a solicitat recalificarea acțiunilor inculpatei Motoc L. din art. 165 alin.(1) în cele ale art. 302 alin.(1) Cod penal – organizarea cerșetoriei.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Referitor la recursul ordinar declarat de procuror

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Drept temei pentru recurs procurorul a invocat prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând temeiul respectiv în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel în latura civilă, indicând că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea încasării cheltuielilor de judecată, însă Colegiul penal constată că instanța de apel în partea descriptivă a deciziei a motivat cerințele acuzatorului de stat sub aceste aspecte, precum și în partea dispozitivă fiind expusă soluția (f.d. 35-54, vol. IV).

Motivele recurentului, precum că instanța de apel eronat a respins cererea în vederea compensării cheltuielilor judiciare, încălcând astfel prevederile art.227 și 229 Cod de procedură penală, sunt neîntemeiate.

Astfel, potrivit art.227 alin.(1) și (3) și 229 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Prin urmare, solicitarea procurorului referitor la încasarea din contul inculpaților a cheltuielilor judiciare în mărime de 3166,26 lei, corect a fost respinsă de către instanța de apel, deoarece, aceasta constă din salariul procurorului în sumă de 2997 lei, or, procurorului îi este plătit un salariu tarifar, care nu depinde de cantitatea muncii prestate, iar suma de 169,22 lei pentru hârtie, costul copierii, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea la acel moment erau trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatului, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel s-a pronunțat argumentat asupra acestora, examinându-le în ansamblu, le-a dat o apreciere corespunzătoare, conform art.414 Cod de procedură penală, pronunțându-se argumentat și detaliat asupra lor.

Prin urmare, solicitările autorului sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel fiind argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că, temeiul invocat de recurent prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în decizia instanței de apel, în sensul

casării hotărârii judecătorești și prin urmare, se dispune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

Referitor la recursul ordinar declarat de avocatul Căpățînă Ion în
numele inculpaților Motoc L., Motoc O. și Motoc T.

În conformitate cu art. 432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursului, avocatul Căpățînă I. în numele inculpaților invocă temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 6), 8), 9) și 12) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Analizând textul recursului, Colegiul constată, că deși recurentul invocă temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în esență, aceasta își manifestă dezacordul față de modalitatea de apreciere a probelor efectuată de către instanța de apel, menționând că aceasta nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate la examinarea apelului apărătorului, astfel nu și-a motivat corespunzător soluția în acest sens.

Lecturând decizia contestată în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul constată că Curtea de Apel, casând total sentința primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, și s-a pronunțat argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate de procuror și avocatul Căpățînă I. în numele lui Motoc L., Motoc T., iar decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care a dus, la caz, la respingerea apelului declarat de avocat, ca fiind nefondat, ca depus peste termen apelul suplimentar și admiterea a acuzatorului de stat.

Cu referire la argumentul apărării, precum că a solicitat recalificarea acțiunilor inculpatei Motoc L. din prevederile art. 165 alin.(1) Cod penal în cele ale art. 302 alin.(1) Cod penal, însă instanța nu s-a pronunțat în nici un mod, Colegiul penal reține că, avocatul Căpățînă I. în numele lui Motoc L., Motoc T. a

depus apel nemotivat, la 20 aprilie 2017, care a fost înregistrat la 27.04.2017, solicitând pronunțarea unei hotărâri de achitare. Ulterior, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, la 12 septembrie 2017, avocatul a depus apel motivat, însă prin decizia instanței de apel din 14.11.2017, a fost respins, ca nefondat apelul avocatului, iar cel suplimentar – (motivată), ca fiind depus peste termen.

Astfel, în cazul în care apelul este tardiv, instanța nu se expune și nu analizează argumentele invocate în apelul suplimentar, fondul cauzei nu se examinează, întrucât instanța nu a fost sesizată în conformitate cu legislația, din care considerente instanța de apel nici nu s-a pronunțat referitor la reîncadrarea acțiunilor inculpatei Motoc Lilia.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că Motoc L., Motoc O. și Motoc T. nu au săvârșit infracțiunea imputată, Colegiul o consideră neîntemeiată.

Astfel, instanța de recurs remarcă prevederile art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căreia, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul reține, că instanța de apel examinând apelurile declarate în prezenta cauză, a cercetat suplimentar probele administrate la dosar, după cum rezultă din procesul verbal al ședinței de judecată, astfel ținând cont de prevederile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a evaluat just probele în corespundere cu cerințele art. 101 al aceluiași Cod, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, corect ajungând la concluzia, că acțiunile inculpaților Motoc L., Motoc O. și Motoc T. întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras din cumulul de probe analizate și apreciate, declarațiile părții vătămate Xxx, a martorilor Țîntari E., Ghidirim A., Bragarenco V., Sobolev M., Ghizelia S., Zveaghințev E., Ceaglei O., și actele cauzei – ancheta socială din 20.01.2014 cu privire la Xxx, procesele-verbale de confruntare, procesele-verbale de recunoaștere a persoanei după fotografie unde victima i-a recunoscut pe inculpați, menționând că Motoc O. i-a propus să plece la cerșit în F. Rusă, iar Motoc L. și Motoc T. l-au impus să

cerșească, - procesele-verbale de examinare, informația de pe [saiatul www.adevarul.md](http://www.adevarul.md), unde sunt fotografiile lui Sobolev A., care fiind cu panou cerșind pe teritoriul F. Ruse, probe care sunt descrise în decizia instanței de apel și confirmă vinovăția inculpaților.

Astfel, se constată că în acțiunile inculpaților este prezent semnul calificativ al traficului de ființe umane – recrutarea părții vătămate Xxxx, și anume inculpații au comis traficul de ființe umane în privința lui Xxxx, săvârșită prin înșelăciune și abuz de vulnerabilitate, cu consimțământul acestuia, pentru cerșetorie, unde Motoc O. i-a propus victimei și i-a făcut cunoștință cu inculpații Motoc Lilia și Motoc Timur, cu scopul exploatării prin cerșetorie, folosindu-se de poziția de vulnerabilitate a acestuia, prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale, care este persoană încadrat în grad de dizabilitate severă, fără familie și surse de existență, prin înșelăciune, manifestată prin promisiunea obținerii de venituri în proporții mari din contul cerșetoriei în or. Xxxx.

În speță, fiind și modalitatea acțiunii principale *transportarea și adăpostirea victimei* de către Motoc Lilia care i-a propus atât prima, cât și a doua oară părții vătămate să meargă cu ea la Moscova pentru cerșit, promițându-i bani, totodată aceasta i-a perfectat din cont propriu pașaportul cetățeanului RM., care i-a permis să călătorească. Mai mult că, victima Xxxx fiind într-o situație materială precară nu deținea pașaport străin, împreună cu Motoc L. au mers cu trenul la Moscova, unde, împreună cu Motoc Timur *l-au adăpostit* într-un local nestabil, confiscându-i pașaportul, l-au impus să cerșească pe străzile din or. Xxxx, amenințându-l cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea acestuia, luându-i toți banii acumulați prin cerșit.

Totodată, instanța de recurs constată că avocatul în numele inculpaților consideră că declarațiile victimei nu pot fi apreciate ca veridice, deoarece ultimul permanent se afla în stare de ebrietate, dificil se exprima și mereu se încurca în declarații, or, instanța de apel corect a reținut depozițiile lui Xxxx, menționând în acest sens că partea vătămată a dat declarații concludente și pertinente, sub jurământ, fiind preîntâmpinat de răspundere penală în baza art. 312 Cod penal. Mai mult, în cadrul instanței de apel a răspuns la întrebările adresate, deși acesta este persoană încadrat în grad de dizabilitate severă, paralizat, cu greu se expune și vorbește, însă aceasta nu acționează asupra esenței și conținutului declarațiilor acestuia, care a susținut depozițiile depuse anterior, inclusiv la urmărirea penală și în instanța de fond, or, careva date că acesta este iresponsabil, nu poate da declarații sau acestea sunt false, lipsesc.

Astfel, nu s-a confirmat prin probe concludente cele indicate de apărare

precum că partea vătămată era permanent în stare de ebretate, iar declarațiile lui nu pot fi luate în considerație ca veridice.

Referitor la argumentul că inculpaților i-a fost încălcat grav dreptul la un proces echitabil, prin faptul că la solicitarea acuzării a fost admis demersul privind audierea martorilor Ceaglei O. și Solomei D., dar din motive necunoscute nu a fost asigurată prezența lor, deși apărarea a considerat necesară prezența martorilor, iar instanța de apel a trecut cu vederea să se expună asupra acesteia, încălcând prevederile art. 314 alin.(2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, argumentele date, sunt declarative, or, potrivit procesului-verbal al ședințelor de judecată în instanța de apel, careva demers în acest sens, din partea procurorului nu a fost înaintat.

Cât privește motivul recurentului că martorii audiați în cadrul cercetării judecătorești din partea acuzării nu au furnizat instanței de judecată suficientă informație, pentru a considera că declarațiilor lor pot fi apreciate drept probe pertinente, concludente și utile, care ar confirma vinovăția lui Motoc L., Motoc O. și Motoc T., precum și declarațiile martorilor urmează a fi apreciate în favoarea inculpaților, deoarece potrivit art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și declarative, care urmează a fi respinse, deoarece nu au suport legal și contravin materialelor cauzei.

În acest sens, Colegiul penal reține că, toate probele prezentate și cercetate în mod legal în cadrul ședinței instanței de apel au indicat la confirmarea vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii ce i se impută, iar temeiuri pentru casarea hotărârii judecătorești lipsesc.

Argumentele autorului recursului, precum că instanța de apel a apreciat incorect și unilateral probele administrate în cauză nu au nici un suport legal.

Astfel, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de avocat, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt a cauzei și nu sunt prevăzute ca temei pentru recurs în art. 427 Cod de procedură penală.

Cât privește temeiul indicat de recurent ce se referă la lipsa în acțiunile inculpaților a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal, eroare de drept stipulată în norma pct.8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal relevă faptul, că autorul în

argumentarea erorii date nu a indicat concret ce element al componenței de infracțiune lipsește în fapta comisă de către Motoc L., Motoc O. și Motoc T., acesta doar s-a rezumat la unele argumente de ordin general ce se referă la modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele de fond.

La fel, nu este elocvent nici temeiul stipulat în pct. 9) alin.(1) al normei sus menționate precum că - inculpații au fost condamnați pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală, deoarece fapta imputată lui Motoc L., Motoc O. și Motoc T. este prevăzută de art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal și anume traficul de ființe umane, recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, pentru cerșetorie, săvârșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, de către mai multe persoane.

Totodată, în recurs se mai invocă temei de anulare a hotărârii judecătorești și pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală - *faptelor săvârșite li s-a dat o încadrare juridică greșită*, însă instanța de recurs conchide că temeiul dat nu persistă în cauză, deoarece instanțele judecătorești nu au făcut o altă încadrare juridică a faptelor comise de către inculpați decât cea în baza căreia aceștia au fost puși sub învinuire.

Astfel, Colegiul penal constată că vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal este confirmată prin probele prezentate, iar măsura de pedeapsă acestora li s-a stabilit cu respectarea prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, ținându-se seama de gradul prejudiciabil al faptei comise, de persoana celui vinovat și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuează răspunderea, fiindu-i numită o pedeapsă în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia au fost declarați vinovați, astfel temeiuri de a interveni în hotărârea judecătorească în această parte la fel nu s-au stabilit.

Argumentele invocate de recurent nu are suport probatoriu și contravin probelor administrate.

Totodată, în recursul declarat de recurent acesta critică soluția instanței și în latura civilă, însă Colegiul penal conchide că instanța de apel corect a respins, ca nefondat, cerințele procurorului privind cheltuielile de judecată, menționând că suma de 169,22 lei fiind cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului, astfel, careva temei de a interveni în soluția adoptată instanța nu are.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să decidă asupra inadmisibilității recursului declarat pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de adjunctul procurorului-șef al procuraturii de circumscripție Chișinău, Vasile Bolduratu și avocatul Căpățînă Ion în numele inculpaților Motoc Lilia, Motoc Timur și Motoc Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Motoc Lilia, Motoc Oleg și Motoc Timur*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 iunie 2018.

Președinte

Nadejda Toma

Judecătorii

Constantin Alerguș

Victor Boico